

Мемлекет басшысы энергетика саласы қызметкерлерін марапаттады

Ақордада өткен салтанатты жиында Қасым-Жомарт Тоқаев биыл Жұмысшы мамандықтары жылы аясында еңбек адамдарына ерекше құрмет көрсетіліп жатқанын атап өтіп, энергетика саласы мамандарын кәсіби мерекесімен құттықтады.

– Энергетика саласы – еліміз үшін стратегиялық маңызы бар сала. Тұрақты қуат көзі болмаса, қуатты мемлекет құру мүмкін емес. Энергетика саласында қызмет ету – еліміздің дамуына үлес қосу деген сөз. Себебі сіздер атқарып жатқан жұмыстың игілігін еліміздегі әр отбасы, әр адам көреді. Әрбір үйге жарық пен жылу беру – жауапкершілігі зор жұмыс. Қажырлы еңбектеріңіз үшін баршаңызға шынайы ризашылығымды білдіремін, – деді Президент.

Мемлекет басшысы еліміздің өсіп-өркендеп келе жатқанына назар аударды.

– Біз экономиканы және инфрақұрылымды дамытуға баса мән беріп отырмыз. Заманауи өндіріс орындарын ашып жатырмыз. Еліміз жаппай цифрландыру және жасанды интеллект дәуіріне қадам басты. Қазақстан болашақта толыққанды цифрлық ел болуға тиіс. Осы мақсатқа жету үшін ауқымды жұмыс қолға алынды. Астанада Халықаралық жасанды интеллект орталығы құрылды. Жақында белгілі америкалық компанияның технологиясы бойынша жасалған суперкомпьютер іске қосылды. Жаһандық үрдістерге сай жаңа «дата-орталықтар» салынады, «бұлтты» инфрақұрылым қалыптасады. Әрине, мұның барлығы энергетика са-

ласы үшін үлкен сынақ болмақ. Сондықтан осындай маңызды міндеттерді жүзеге асыру үшін энергетика саласын түбегейлі жаңғыртуымыз керек, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Президент қазір осы бағытта атқарылып жатқан нақты жұмыстарға тоқталды.

– Соңғы алты жылда электр энергиясын өндіру 16 миллиард киловатт-сағатқа артты. Бұл Қарағанды облысы сияқты өндіріс өркендеген аймақтың бір жылдағы қуат тұтыну көлемімен бірдей. Қазіргі кезде Қазақстанның электр энергетикасы жүйесіне жалпы қуаты 25 гигаваттан асатын 237 электр станциясы кіреді. Ал іс жүзінде қолданыстағы жалпы қуат көлемі – 21 гигаватт. Мемлекет жүргізіп отырған жүйелі шаралардың арқасында энергия нысандары мен инженерлік-коммуналдық желілердің орнықтылығы айтарлықтай күшейді. Өткен жылғы жылыту маусымында технологиялық ақаулар 27 пайызға қысқарды. Тоғыз жылу электр орталығы тәуекелдің «қызыл» аймағынан шықты, ал үш станция «жасыл» аймаққа өтті, – деді Мемлекет басшысы.

Бұл орайда Қасым-Жомарт Тоқаев инфрақұрылымды қалыпты деңгейде ұстап тұру үшін «Тарифті инвестицияға

айырбастау» бағдарламасы іске қосылғанын еске салды.

– Соның нәтижесінде үш жыл ішінде тек кәсіпорындардың күрделі жөндеу жұмыстарына 900 миллиард теңгеден астам жеке инвестиция тартылды. Бұл жұмыстың қарқынын бәсеңдетпеу керек. Алдымызда сенімді әрі заманауи энергетика инфрақұрылымын қалыптастырып, экономиканың дамуына тиісті жағдай жасау міндеті тұр. Осы орайда Үкімет «Энергетикалық және коммуналдық секторларды жаңғырту» жөніндегі ұлттық жобаны іске асыра бастады. Оның аясында 2030 жылға дейін кемінде 200 нысанға реконструкция жасалады, 86 мың шақырым желі жаңарады. Үкіметке еліміздің энергетикалық әлеуетін ұдайы арттыру міндеті жүктелді. Бұл – Қазақстанның экономикалық дамуын одан әрі табы-

сты жүзеге асыру үшін аса маңызды. Еліміз экспорттық әлеуеті зор энергетикалық державаға айналуы керек, – деді Мемлекет басшысы.

Президент салада таяу жылдары атқарылатын нақты жұмыс бағыттарын атап өтті.

– Қазақстанның энергетикалық әлеуетін нығайту – басымдыққа ие міндет. Биыл батыс аймақтардың электр желісін күшейтетін бірегей жоба аяқталады. Бұл жоба Батыс Қазақстан, Атырау, Маңғыстау облыстарының энергетикалық тораптарын біріктіреді. Енді осы тораптарды бірыңғай ұлттық энергетика жүйесіне жалғау қажет. Елімізде басқа да ірі жобалар қолға алынатын жағдай. Атап айтқанда, Екібастұздағы екінші ГРЭС-те жаңа энергоблок салынады. Сондай-ақ үшінші ГРЭС-тің құрылысы басталмақ. Бұл нысандар еліміздегі энергетика жетіспеушілігін жоюға тиіс. 2026 жылы Алматыдағы электр станцияларын жаңғырту – Үкімет пен әкімдік алдында тұрған маңызды мақсат. Сол арқылы ауаның ластану деңгейін төмендетіп, қаланың экологиялық ахуалын жақсарту қажет. Бұған қоса, келесі жылы Қызылорда және Түркістан облыстарында бу-газ қондырғысы бар электр станцияларын

толық іске қосу керек. Біз 2035 жылға дейін 26 гигаваттан астам қуат көзін өндіретін нысандарды іске қосуды жоспарлап отырмыз, – деді Мемлекет басшысы.

Президенттің пікірінше, Қазақстанның табиғи ресурстарын және өндірістік әлеуетін ескерсек, біз электр қуатын басқа елдерден сатып алмауымыз керек.

– Түптеп келгенде, бұл – ұлттық қауіпсіздік мәселесі. Бұдан бөлек, еліміздің зор энергетикалық мүмкіндігін тиімді қолдану қажет. Мысалы, Қазақстан – көмірге бай ел. Жыл сайын 110 миллион тоннадан астам көмір өндіріледі. Осы стратегиялық артықшылықты дұрыс пайдаланған жөн. Біз заманауи үлгідегі «таза көмір» технологиясына тезірек көшуіміз керек. Сол арқылы көмір станцияларының тиімділігін арттыра түсеміз. Бұдан бөлек, Курчатов қаласында жылу электр станциясын, Көкшетау, Семей, Өскемен қалаларында жылу электр орталықтарын салу қажет. Осы нысандардың барлығына «таза көмір» технологиясын енгізу керек. Шындығын айтсақ, бұл жобалардың жүзеге асуы өбден созылып кетті. Енді ары қарай күтуге болмайды, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Президент Қасым-Жомарт Тоқаев еліміздің энергетика саласын дамытуға елеулі үлес қосқаны үшін бір топ азаматты мемлекеттік наградамиен марапаттады.

akorda.kz.

Аппараттық кеңестің кезекті отырысында

Бүгін аудандық әкімдіктің мәжіліс залында аппараттық кеңестің отырысы өтті. Аудан әкімі Ардақ Дулатұлы Смайлов, мәслихат төрағасы Нұрбек Балтабекұлы Сексенов және барлық мекеме, бөлім басшылары қатысқан аппараттық кеңес қуанышты жаңалықпен басталды. Аудан басшысы Ардақ Дулатұлы ауданның бас санитарлық дәрігері болып ұзақ жыл еңбек еткен Дәметкен Ибрашқызы Мұхаметжанованы зейнеткерлікке шығуымен құттықтады. Бір салада 40 жылдан астам сүбелі еңбек еткен Дәметкен Ибрашқызы еңбек жолының көп бөлігін ауданымызға арнады. Кеңес отырысында Ақмола облысының санитарлық-эпидемиологиялық бақылау департаментінің басшылары арнайы келіп әріптестерін зейнеткерлікке шығуымен құттықтады. Сондай-ақ, көктемгі су тасқыны кезінде барынша көмек қолын созған, ауданымызда өтетін қандай шара болсын қолдау көрсетіп, демеушілік танытып жүретін Иса Закарьявич Гелисханов аудан әкімінің Алғыс хатымен марапатталды.

Кеңес отырысында қала әкімінің міндетін атқарушы Марат Қабенұлы Исағамбетов баяндама жасады. Қала келбетінің шырайын кіргізіп, жаңа жылдық безендірулер жайлы атқарылып жатқан жұмыстарға тоқталды. Аудан әкімі атқарылып жатқан жұмыстардың сапалы, әрі уақытында орындалуын қадағалауды тапсырды.

Аппаратное совещание: поздравления, благодарности, задачи

В зале заседаний районного акимата состоялось аппаратное совещание под председательством акима района Ардака Смаилова. Перед началом работы совещания глава района поздравил руководителя Буландынского районного управления санитарно-эпидемиологического контроля Даметкен Ибрашевну Мухаметжанову, много лет проработавшую главным государственным санитарным врачом района, с выходом на заслуженный отдых. Глава района вручил приветственный адрес и памятный подарок от актива района. Даметкен Ибрашевна посвятила порядка 40 лет работе в сфере санитарно-эпидемиологического контроля, зарекомендовав себя как высокопрофессиональный специалист, требовательный руководитель, грамотный стратег, опытный наставник. Большая часть профессионального пути

Даметкен Ибрашевны прошла в Буландынском районе. Присутствовавший на заседании руководитель Департамента санитарно-эпидемиологического контроля Акмолинской области Серик Омарханов с коллегами поздравил Даметкен Ибрашевну со знаменательным днем. Серик Сексенбаевич выразил огромную благодарность Даметкен Ибрашевне за многолетний и плодотворный труд, пожелав хорошего отдыха и здоровья на долгие годы.

Приятную ноту совещания продолжила еще одна церемония награждения. Ардак Дулатович в торжественной обстановке вручил предпринимателю Исе Закарьявичу Гелисханову благодарственное письмо за оказанную помощь во время весенних паводков, а также постоянную поддержку и спонсорство мероприятий, проводимые в районе. Глава района отметил гражданскую

инициативность и патриотизм Исы Закарьявич, пожелав крепкого здоровья, процветания бизнеса и семейного благополучия.

Совещание продолжилось рассмотрением вопроса повестки дня, касающейся нового года оформления города Макинска и подготовки к предстоящим праздничным мероприятиям. По данному вопросу на аппаратном совещании выступил исполняющий обязанности акима г. Макинска Мурат Исагамбетов. Он сосредоточил внимание на работе, проводимой для нового года оформления города в соответствии с современными требованиями. Глава района акцентировал внимание на актуальности всех задач, поручив контролировать качество и своевременность выполнения всех предстоящих работ.

А. АМАНЖОЛОВА.
Фото А. КАЛИЕВОЙ.

АБЫЗ ТҰЛҒА, АҢЫЗ ТҰЛҒА АРАМЫЗДАН ӨТТІ

Аңыз даламыз тағы бір абызынан айырылды. Қалың елдің қабырғасын қайыстырып ауданымыздың «Құрметті азаматы», ақын, өмірін шәкірт тәрбиелеп, ұстаздыққа арнаған Ермек Қаратайұлы өмірден өтті. Абыз ақсақал тоқсанның төріне шықса да қолынан қаламын тастамай өтті.

«Тұрағы ауылымның бал қарағай,

Көркіңе кімдер өтер бір қарамай.

Шебердің әсем салған суретіндей,

Тау-тасқа ағаш өскен жер талғамай...»- деп өзі жырға қосып өткен қарағайлы орманды туған ауылының топырағын мәңгілікке жастанды. Ермек Қаратайұлы кестелі сөз сөйлеп, келісті ой айта білетін қаряларының бірі еді. Жалпы Ермек Қаратайұлының аудан өмірінің өркендеуіне тигізген еңбегі ерен. Ел басына күн туған қиын-қыстау кезде «Бала ұстаз» атанып қатарластарына білім берген. Өзі де әңгімесінде: «мен балалық шақ пен ерте қошастым» деп отырады. Ондағысы Ермек ата 1930 жылы дүниеге келді. Ал, 1931-1932 жылдары қолдан жасаған ашаршылықтың қазақ халқының қабырғасын қайыстырғаны белгілі. Одан қалды жығылғанға жұдырық болып, Ұлы Отан

сына жіберіп, мектебіміздің бастауыш сыныптарына мұғалім етіп тағайындаймыз, оған қалай қарайсың»,- деді. Мен не айтарымды білмей сасқалақтап: «Ағай мен әлі баламын ғой және білімімде жоқ қалай сабақ беремін»,- деп едім: «Сен сабақты жақсы оқыдың. Бір ай саған сабақ беру тәсілдерін курста үйретеді. Бізде көмектесеміз»,-деген соң келістім. Бір жағы балалардың алдындағы мақтанш итермеледі ме? әлде соғыс уақытындағы ауыр жағдай әсер етті ме, әйтеуір мұғалімдікке

жазу жазатын, есеп шығаратын дәптер, не басқа қағаз деген жоқ. Жазуды кітап бетіндегі жолдардың арасына жазып жүр»,- деді.

Оқу жылы басталып бірінші рет сабаққа кіргенімде ересек балалар орындарынан атып тұрып, шуылдап менің қасыма оқыдың. Олар мені мұғалім деп ойлаған да жоқ. Ананы-мынаны сұрап тынышталар емес. Түсінуге болады, бәрі кешегі өзіміз бірге асық ойнап жүрген балалар. Сонда да өз мұғалімдік міндетімді атқаруға кірістім. «Мен сендердің мұғалімдеріңмін, тынышталыңдар, сабақ бастаймыз»,- деп дауысымды қаттырақ шығардым. Барлығының көздері алақандай болып орындарына отыра бастады. Осылайша «бала мұғалім» атандым. Бұл 1944-1945 оқу жылы.

Соғыс жылдарында жаз бойы колхоздың жұмысында болып, жер жырттып, егін салуға, егін оруға шамамыз келгенше қатыстық. Қабырғамыз қатпаған жас бала болсақ та жаз бойы егістікте, қысқа сол жерлерге қар тоқтату үшін тымбай еңбек еттік. Сол үшін 1945 жылы мені «1941-1945 жылдардағы ерен еңбегі үшін» медалімен марапаттады. Сол медалді кеудеме тағып мектепке барып жүрдім. Содан бастап маған «орденді мұғалім» деп ат қойып алды. Осылайша бала ұстаз болып сабақ берген екі жылым өте шықты. 1946 жылы Ақмоланың педучилищесін бітірген бірнеше қыз мектеп-

қалдым. Бірақ білімім жетіспегендіктен он жылдық білім алу мақсатымен 1948 жылы Степняк қаласындағы он жылдық мектепке оқуға түстім. 1950 жылы орта білім алдым.

Осы жылы Қарағанды мұғалімдер институтына оқуға қабылдандым. Орыс тілі және әдебиет мамандығын алған соң жолдамамен Степняктағы Абай мектебіне жіберді. Кейін мектепте қызмет істеп жүрген мені аудандық партия

комитеті жергілікті «Социалистік құрылыс» газетіне жауапты хатшы етіп тағайындады. Ол кезде мақалалардың көпшілігін радио арқылы қабылдап, газетке тергізетінбіз. Бұл 1953 жыл болатын. Осы жылдың аяғында аудандық комсомол ұйымының конференциясы болып, мені аудандық комсомол комитетінің бірінші хатшылығына сайлады. 1954 жылы тың игеру басталғанда комсомол комитетіне болашақ совхоздарға жолдама беріп, трактор, автокөлік жүргізушілерін, слесар, плотник сияқты адамдарды жіберу міндеттелді. Беларусь, Россиядан келген тың игеруші жастарды Макинқа станциясында қарсы алып оларды болашақ совхоздардың орнына апарып жайғастыру менің еншіме тиді. Қыстың аяғы, қар қалың. 150-200 шақырым жердегі совхоздарға тың игерушілерді апару үшін С-80 шынжыртабан тракторға бөренелерден жасалған үлкен шана тіркедік. Үстіне вогон тәрізді үй орнатып, ішіне темір бөшкеден пеш жасадық. Барар жерге жеткен соң әскерлік палаткаларды қар үстіне тігіп, жастарды сонда орналастырдық. Жаңа жерде жаңа өмір басталды. Келген жастардан комсомол ұйымдарын құрдық.

Совхоздардың құрылысын жүргізу үшін бригада жасақтадық. Тұрмыс нысандарын салу қажет болды. Баспана, наубайхана, асхана салу үшін қазіргідей материал болмады. Баспана салу үшін тақтайдан қос қабырға қалап, ортасын буған қамыс пен жылылаған болдық. Алматыда өнертапқыштардың біреуі қамыс буатын прес-станок ойлап тапқан екен бізді Алматыға Комсомолға шақыртып әлгі станоктың сызба жобасын қолымызға берді. Степняк қаласында техника жөндейтін зауыт болған әлгі

Ермек Каратаевич Каратаев

Ушел из жизни ветеран педагогического труда, Почетный гражданин Буландынского района, краевед, поэт, человек с активной гражданской позицией Ермек Каратаевич Каратаев.

Ермек Каратаев родился 01.01.1930 года с. Кыстау Карагай Буландынского района. Образование высшее. В 1952 году окончил Карагандинский педагогический институт по специальности «Русский язык и литература»

Трудовую деятельность начал в должности учетчика. Занимал ряд должностей: бухгалтера, первого секретаря горкома комсомола, учителя, директора школы.

За годы работы в сфере образования проявил себя квалифицированным специалистом, компетентным и грамотным руководителем, обладающим высокими профессиональными качествами, имеющим хорошие организаторские способности. Пользовался непререкаемым и заслуженным уважением среди учащихся и родительской общественности.

В свободное время Ермек Каратаевич занимался творчеством, писал стихи. В 2006 году издал сборник стихов «Жыр десте», в 2007 году – «Сағыныш», «Білгенге маржан». Автор стихов к песне «Кокшетау» к 70-летию Ақмолинской области. Автор слов гимна Буландынского района – к 75-летию Буландынского района. Призер конкурса акынов Ақмолинской области.

Почетный учитель был награжден значком «Отличник народного образования Каз.ССР», медалями «Ветеран труда», «За доблестный труд», «Тыңға 50 жыл», юбилейными медалями, имел многочисленные грамоты и благодарности.

Принимал активное участие в жизни ветеранской организации района, как ветеран труда, труженик тыла, часто встречался с молодежью и делился с ними своим богатым жизненным опытом.

С уходом Ермеком ата уходит целая эпоха. Он был образцом и примером для молодого поколения педагогических работников, болел душой за развитие казахского языка, прививал молодежи лучшие нравственные ценности.

Светлая память об Ермеке Каратаевиче навсегда сохранится в наших сердцах.

Выражаем искренние и глубочайшие соболезнования семье, родным и близким, разделяя тяжесть невосполнимой утраты.

Аким Буландынского района А. СМАИЛОВ, председатель районного Совета ветеранов Б. ТУРТАНОВА, депутат Ақмолинского областного маслихата К. МЕНДЫБАЕВА, районный акимат, районный маслихат.

Соғысы басталды. Балалық шағы осындай қысылтаң шақтарға тап келген Ермек ақсақалды осылайша өмір өзі тәрбиеледі. Сол кездегі тағдыр қиыншылығы Ермек атаны тас-болаттай түлетті. Еңбекке ерте араласып, қай саланың болсын биігіне беттеп, қоғам дамуына өз үлесін тигізді. Қаламыздағы №5 білім ордасының салынуына, бір кездегі ескі мешіттің жөндеу жұмыстарына Ермек атаның тікелей селтігі тигенін біреу білсе, біреу білмейді. Ал, атаның ақындық қыры өз алдына белек әңгіме. «Жыр десте», «Сағыныш», «Білгенге маржан», «Жан шуақ» атта жыр жинақтары көпшілікке ой салар құнды дүниелер. Ермек атаның көптеген әндерге жазған сөздері де жан дүниенді жылытпай қоймайды. Жалпы өзі берген сұхбатында:

- 1930 жылы 1 қаңтар күні сол кездегі Макин ауданы Кыстау-Қарағай ауылында дүниеге келдім. 1932 жылы ашаршылыққа шалдықпай, әкешемнің арқасында құрыштай шынығып, 1937 жылы бірінші рет мектеп табалдырығын аттадым. Менің туған ауылым Макин ауданына қарасты Кыстау-Қарағай ауылында жеті жылдық мектеп болған. Мат, Ортақшыл, Қызылбай, Ұлтуған, Еркіндік ауылдарының балалары өз ауылдарында төрт сыныптық мектепті бітірген соң біздің ауылға келіп оқитын. Осы ауылдағы жеті жылдық мектепті бітірдім. 1944 жылы мектеп директоры маған: «Сені бір айлық мұғалімдер кур-

барғым келді. Сондағы бір айлық жалақы 25 сом болатын. 14 жасар мені мұғалімдікке дайындаудың себебі мұғалім жігіттерді майданға алып кеткен. Мектепте қалған жасы егде тартқан мұғалімдер мамандықтарына сәйкес келмесе де әрқайсысы екі-үш пәннен сабақ беретін. Ал, бастауыш сыныптарда мұғалімдер болмады. Мектептің шаруашылық жағын басқаратын ағай колхоздан бір өгізді сұрап алып, арбаға жекті де мені Возносенка орта мектебіне алып барды. Директорымен кездестірді де өзі ауылға кетті. Мен секілді ауылдардан келген екі-үш бала бар екен. Ішіндегі ең кішісі мен болдым.

Курс бітіріп үйге келген соң мектеп директоры маған бірінші сынып оқушылары мен үшінші сынып оқушыларын қатар бір мезгілде оқытасың деп сынып бөлмесін көрсетті. Парталары қазіргідей жас балаларға арналған емес, бойлары жетпейді биік, қабырғадағы тақтаның сыры кетіп, ағарыңқыраған. Бөлменің арт жағында

екі-үш шафта кітаптар тұр. Ауызына құлып салынған. Директор маған қарап: «Мына кітаптарды кішкентай балалар ала қоймас, сондада қарап жүр. Кітапханадан қалған кітаптар осы ғана. Былтыр ересек оқушылар шафты ашып біраз кітаптарды алыпты. Өйткені

ке қызметке келіп, бастауыш сыныптарының мұғалімдері болып тағайындалды. Мұғалімдік қызметтен босаған мені колхоз басқармасы есепшінің (бухгалтердің) көмекшісі етіп жұмысқа қабылдады. Бухгалтерлік қызметті көріп мен де бухгалтер болсам деген ойға

станокты сонда дайындап совхоздарға жеткіздік. Мұндай жұмыстарды жүргізу үшін жастар бригадасы құрылды. Бастауыш Комсомол ұйымын «Золотая Нива» совхозында мен ашқан болатынмын. Сол жастармен көптеген жұмыстар атқарылды. Сол еңбегім үшін

«Тыңға 50» медалімен марапатталдым. Степняк қаласы бұрын тек қала статусында болатын.

1955 жылы аудан орталығы Казгарадок ауылынан Степнякқа көшірілді. Қалалық мекемелер аудандық мекемелер жұмыс істей бастады.

Кейін осы жаңа орнаған совхоздарда аудандық партия комитетінің уәкілі ретінде егіс уақытында орақ науқанында комондировақалада болдым. Бұл кезде мен аудандық партия комитетінің нұсқаушысы қызметін атқарып жүрдім.

Еңбекшілдер ауданында 1960 жылға дейін қызмет істеп, үй іші жағдайымен Макин қаласына көшіп келдім. Кыстау-Қарағайда тұратын әкешемне көмектесу мәселесі де алда тұрды. Бұл жылдары ауылға қатынау өте қиын болатын. Автобус жүрмейтін. Автокөліктердің өзі бірең-сараң ғана. Макинқаға келген жылы инспектор қызметін

берді. Бұл қызметте 1963 жылға дейін істеп №3 сегіз жылдық мектепке директорлық қызметке ауыстым. Ал, 1968 жылы №2 мектептің директоры болдым. Осы қызметте жүрген жылы екі сегіз жылдық мектепті біріктіру ісі маған жүктелді. Екі мектептің мұғалімдерін біріктіріп №5 орта мектебін аштық. №5 мектеп жаңа салынған мектеп болғандықтан мектепке керекті жабдықтарды Ақмола қаласынан екі жыл бойы тасуға тура келді. Осылайша 44 жылдық еңбек өтілімнің 30 жылын мектеп директорлығына арнадым. Осы мектепте қызмет ете жүріп 1992 жылы зейнеткерлікке шықтым,- деген болатын.

Өмірден көргені, түйгені көп абыз ақсақалды мәңгілік сапарына шығарып салдық. Арқаның арқасы қозған ақ түтек бораны да саябырсып, табиғат ана да оң қабақ танытып, Қараөзектің топырағы туған ұлын мәңгілік құшағына алды. Ермек атаның артында ұрпақтан ұрпаққа жетер өлеңдері, жырлары қалды. Қолымызда құнды дүниелері тұрғанда Ермек атаның есімі мәңгі жасары анық.

Ж. ЗАНДЫБАЙ.

ДИПЛОММЕН АУЫЛҒА – С ДИПЛОМОМ - В СЕЛО

Спасибо за труд на селе!

Одной самых интересных и самых сложных является профессия ветеринара, сочетая в себе глубокую любовь к животным и необходимость высокой ответственности, физической и эмоциональной стойкости, а также постоянное обучение и решения сложных задач.

Известная многим фраза «ветеринар лечит весь мир» основана на знаменитой цитате ученого и физиолога Ивана Павлова. Она означает, что ветеринары не только заботятся о здоровье животных, но и защищают людей от болезней, передающихся от животных к человеку, контролируют безопасность пищевых продуктов животного происхождения, предотвращают эпидемии среди скота и диких животных, тем самым сохраняя здоровье.

Успешным представителем благородной профессии «Ветеринарный врач» является наша землячка – жительница аула Шубарагаш – Анна Мусабекова.

Анна Геннадьевна – уроженка города Степногорска Акмолинской области. Родилась 2 августа 1988 года. Окончила общеобразовательную школу в поселке Заводской, а в 2014 году, после окончания Сельскохозяйственного колледжа села Катарколь по специальности «Ветеринария», стала профессиональным ветеринарным врачом. В этом же году, получив заветный диплом, по государственной программе «С дипломом – в село!» начала свой трудовой путь в селе Шубарагаш в качестве ветеринарного врача. Молодой начинающий специалист воспользовалась поддержкой государственной

программы, в первые месяцы работы получила подъемное пособие, а позже ей выдали кредит на приобретение жилья в селе Шубарагаш, где в настоящее время наша героиня и проживает с семьей. Шли годы, молодой специалист постепенно совершенствовал навыки, применяя, полученные в стенах колледжа, знания на практике. За весь период работы, по сегодняшний день, было много и сложных, и интересных моментов. Анна Геннадьевна признается, что работа требует максимальной отдачи, ведь профессия ветеринарного врача – это не профессия, это образ жизни. Только ветврач поймет значения этих слов, потому что практически все, что ты делаешь, подчиняется интересам этой профессии. Животные болеют и ночью, и днем, и в Новый год, и ты должен быть всегда готов помогать своим пациентам и их владельцам. Здесь очень важны не только профессиональные знания и навыки, здесь необходимы коммуникативные, душевные и человеческие качества врача.

За годы работы в селе, а это ни много, ни мало, больше десяти лет, Анна Геннадьевна была удостоена признания вышестоящего руководства. В 2023 году за успешные показатели и хорошую работу в своей сфере была награждена нагрудным знаком «ЕҢБЕК ДАҢҚЫ» III степени отраслевого профсоюза сельскохозяйственных работ-

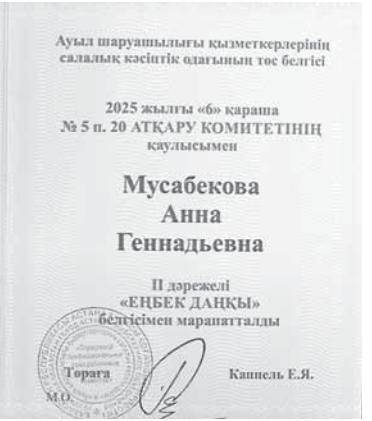
ников, а в этом году, в декабре, получила этот же нагрудной знак, но уже II степени.

В данное время Анна Мусабекова является заведующей модульным ветеринарным пунктом Ергольского сельского округа и председателем профсоюзного комитета ветеринарной станции Буландынского района.

Надежную поддержку Анна Геннадьевна в его непростой трудовой миссии оказывает ее любимая семья: супруг Жанат и четверо детей. Супруг работает электромонтером в АО АРЭК Будандыньских РЭС. В семье Анна Геннадьевна заботливая жена и мама, хранительница домашнего очага. В их интернациональной семье всегда царят любовь, взаимное уважение, мир и понимание. Дочери помогают маме во всем, супруг окружает заботой и вниманием. А это дает большую мотивацию, чтобы утром с новыми планами идти на работу, которая за эти годы, стала родной и любимой.

Поздравляем Вас, Анна Геннадьевна, с недавним награждением и получением нагрудного знака за достойные трудовые показатели, желаем Вам и Вашей семье крепкого здоровья, благополучия и мирного неба. Пусть впереди будет много трудовых достижений и много высоких наград! И пусть этот тернистый путь приведет Вас к цели – в полном здравии и с оптимизмом стать ветераном ветеринарной сферы, являясь собой пример для молодого поколения специалистов! Спасибо за труд на селе: сложный, но очень нужный!

А. АМАНЖОЛОВА.

«Дипломмен ауылға» бағдарламасы

«Отбасы банк» АҚ Дипломмен ауылға» бағдарламасының операторы болып табылады! ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жергілікті атқарушы органдарымен (бұдан әрі - ЖАО) азаматтарға кредит беру бойынша.

Бағдарламаға ауылдық жерлерге тұру және бірқатар кәсіптер бойынша жұмыс істеу үшін келген қазақстандықтар қатыса алады. Бұл денсаулық сақтау, білім беру, әлеуметтік қамсыздандыру, мәдениет, спорт, агроөнеркәсіптік кешен саласындағы қажетті мамандықтар тізбесіне сәйкес мамандар, ауылдар, кенттер, ауылдық округтер әкімдері аппараттарының мемлекеттік қызметшілері (бұдан әрі-маман).

Бағдарламаға тек ауылдық елді мекендерге келген қазақстандықтар қатыса алады. Бұл денсаулық сақтау, білім беру, әлеуметтік қамсыздандыру, мәдениет, спорт, агроөнеркәсіптік кешен мамандары, ауылдық округтер әкімдері аппараттарының мемлекеттік қызметшілері (әкімдер мен әкімдердің орынбасарларын қоспағанда).

Аудандық әкімдіктер мен облыстық маңызы бар қалалардың әкімдіктері жыл сайын өз елді мекенінде жоғарыда аталған мамандықтардан талап етілетін қызметкерлердің тізбесін қалыптастыратынын атап өту маңызды. Дәл осы тізім шеңберінде сұранысқа ие мамандықтар бойынша мемлекеттік қолдау көрсетілетін болады. Қажетті мамандықтардың тізімін білім беру, денсаулық сақтау және ветеринария бөлімдері, сондай-ақ басқа да тиісті ұйымдар қалыптастырады. Бұл бөлімдер еңбек нарығының қажеттіліктері туралы ақпарат жинайды және мемлекеттік қолдау көрсетілетін мамандықтардың тізімін жасайды. Жаңартылған тізімдер ресми сайттарда әр тоқсанның 10-на дейін орналастырылады, бұл жұмыс берушілер мен жұмыс іздеушілерге аймақта қажетті өзекті мамандықтар туралы хабардар болуға мүмкіндік береді.

БЮДЖЕТТІК КРЕДИТ ШАРТТАРЫ: максималды сома: ауылдық елді мекендер-2000 АЕК-тен аспайды.

- несие мерзімі: 15 жылға дейін бюджеттік кредиттер кезектілік бойынша беріледі.

- қарыз бойынша сыйақы мөлшерлемесі: жылдық 1% (гэсв-жылдық 1%)

- несие беру/қызмет көрсету үшін төлемдер: қарастырылмаған

БЮДЖЕТТІК КРЕДИТТІҢ НЫСАНАЛЫ МАҚСАТЫ: • маманның жұмыс орны бойынша ауылдық елді мекендерде тұрғын үй сатып алуға/салуға

- жақын туыстарынан тұрғын үй сатып алуға, сондай-ақ маман тұрақты тұратын тұрғын үй-жай сатып алуға жол берілмейді

КРЕДИТ БОЙЫНША КЕПІЛМЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ: * сатып алынатын тұрғын үй;* құрылыс несиелері бойынша:*маманның/үшінші тұлғаның атына меншік құқығымен ресімделген өтімді жылжымайтын мүлік;* салынған тұрғын үй пайдалануға берілгеннен және оны тіркегеннен кейін, ЖАО-ның келісімі бойынша бұрын берілген кепілді жер учаскесі бар салынған тұрғын үйге ауыстыруға болады.

С. НҰРМАҒАМБЕТОВА, «Буланды ауданының экономика және қаржы бөлімі» ММ бас маманы.

Программа «С дипломом - в село»

АО «Отбасы банк» является оператором программы «С дипломом в село!»

по кредитованию граждан местными исполнительными органами района (города областного значения) (далее - МИО).

Участие в Программе могут принять казахстанцы, приехавшие в сельскую местность для проживания и работы по ряду профессий. Это специалисты согласно перечню востребованных специальностей, в области здравоохранения, образования, социального обеспечения, культуры, спорта, агропромышленного комплекса, государственные служащие работники из вышеперечисленных специальностей. И именно в рамках этого перечня по востребованным специальностям будет оказываться господдержка. Списки востребованных специальностей формируются отделами образования, здравоохранения и ветеринарии, а также другими соответствующими организациями. Эти отделы собирают информацию о потребностях рынка труда и составляют перечень специальностей, для которых будет оказываться государственная поддержка. Обновленные списки размещаются на официальных сайтах до 10 числа каждого квартала, что позволяет работодателям и соискателям быть в курсе актуальных профессий, необходимых в регионе.

УСЛОВИЯ БЮДЖЕТНОГО КРЕДИТА: максимальная сумма: сельские населенные пункты - не более 2000 мрп. срок кредита: до 15 лет, распределение бюджетных кредитов происходит последовательно, по очередности. ставка вознаграждения по займу: 1% годовых (гэсв — 1% годовых), комиссии за предоставление/обслуживание кредита: не предусмотрены

ЦЕЛЕВОЕ НАЗНАЧЕНИЕ БЮДЖЕТНОГО КРЕДИТА: на приобретение/строительство жилья в сельских населенных пунктах по месту работы специалиста. Не допускается приобретение жилья у близких родственников, а также на приобретение жилого помещения, в котором специалист постоянно проживает.

ЗАЛОГОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПО КРЕДИТУ: приобретаемое жилье; по кредитам на строительство: имеющееся ликвидная недвижимость, оформленная на праве собственности на имя специалиста/третьего лица; после ввода в эксплуатацию построенного жилья и его регистрации, по согласованию с местными исполнительными органами возможна замена ранее предоставленного залога на построенный жилой дом с земельным участком.

С. НУРМАҒАМБЕТОВА, главный специалист ГУ «Отдел экономики и финансов Буландынского района».

Вручение республиканской премии «Рухтастар»

В Астане состоялось вручение республиканской премии «Рухтастар» молодежного крыла «Жастар Рухы» партии «AMANAT». В этом году церемония прошла уже в пятый раз. Награды получили самые активные и инициативные молодые граждане, внесшие значимый вклад в развитие страны, передает Azattyq Ruhu со ссылкой на пресс-службу партии.

В торжественной церемонии приняли участие депутаты Мажилиса, общественные деятели и молодые лидеры. В этом году на конкурс поступило более 500 заявок от молодых людей в возрасте от 18 до 35 лет. За последние годы лауреатами премии стали около 100 молодых граждан. Каждая награда – это пример труда, настойчивости и постоянного стремления к развитию.

Исполнительный секретарь партии «AMANAT» Дәулет Кәрібек подчеркнул важность роли молодежи в развитии Казахстана и отметил общественную значимость премии.

«Как отметил в своем Послании Глава государства Касым-Жомарт Токаев, для подрастающего поколения патриотизм заключается в устремленности в будущее, и это наглядно отражают происходящие в общественном сознании изменения. Образованная молодежь – это главный капитал страны и основной драйвер позитивных перемен. Все больше молодых людей стараются приносить пользу обществу, открывать новое, стремятся к саморазвитию. И мы чествуем именно таких энергичных, целеустремленных молодых людей. Премия «Рухтастар» вдохновляет всех нас идти вперед, объединяясь ради общей цели – строительства Справедливого Казахстана», – сказал он.

Отбор проходил в несколько этапов. С 25 ноября по 3 декабря заявки принимались на официальном сайте «Жастар Рухы», после чего направлялись на рассмотрение республиканской конкурсной комиссии.

в номинации «Белсенді рухтас» – активист года были награждены 20 молодых людей от каждого региона страны, от Акмолинской области- это стал Баймурат Сексенбек, студент Высшего медицинского колледжа г.Кокшетау.

А Лучшим отделением молодежного крыла «Жастар Рухы» среди 429 других по всей Республике были признаны ячейки в Бурабайском районе Акмолинской области.

«Признание нашего отделения лучшим – это общая победа наших коллег. Эта награда мотивирует нас работать с еще большей ответственностью. В этом году мы реализовали несколько проектов в социальном, экологическом и образовательном направлениях. В дальнейшем мы продолжим вносить вклад в развитие молодежной политики в нашем регионе», – сказал представитель Бурабайского районного отделения молодежного крыла «Жастар Рухы» Алишер Баймуханов.

ӘРТҮРЛІ ТАҚЫРЫПТАР – НА РАЗНЫЕ ТЕМЫ

В магазине «Жал Жая» встречали покупателей в патриотическом стиле

Праздничный челлендж был запущен в преддверии Дня Независимости Республики Казахстан. Жители и владельцы магазинов начали украшать свои торговые объекты в патриотическом стиле. Это современный тренд получил широкий резонанс в социальных сетях и стал вирусным. Сотни тысяч казахстанцев оставляли лайки и лестные комментарии, отмечая гражданскую активность, патриотизм и любовь к родной земле неравнодушных людей. Все началось с видео из мини-маркета в Астане: столичный предприниматель оформил свой магазин в цветах Государственного Флага, и развесил в нем флажки и шаррики.

Отечественные предприниматели быстро подхватили патриотический челлендж и начали делиться в социальных сетях своими фото- и видеоматериалами.

Прекрасный пример подал землякам, проявив гражданскую по-

данскую инициативность!

зицию и патриотизм, магазин мясных продуктов «Жал Жая» г. Макинска. Магазин был украшен флажками, шарриками в патриотическом стиле, как внутри, так и снаружи, посетителей встречали «Казахстанским» шоколадом.

Символично, что именно магазин «Жал Жая» по-особенному встретил День Независимости, ведь мясное производство в Казахстане имеет огромное стратегическое значение, так как мясо (особенно говядина, конина, баранина) является основой рациона казахстанцев, поддерживая традиции кочевников, обеспечивая местную экономику и создавая рабочие места.

Хотелось бы пожелать магазину «Жал Жая» процветания и экономического долголетия, качественной продукции и благодарности от клиентов! А также выразить благодарность за граж-

А. АМАНЖОЛОВА.

«Предоставление бесплатного и льготного питания отдельным категориям обучающихся и воспитанников в общеобразовательных школах»

Правила оказания государственной услуги.

Наименование услугодателя - Местные исполнительные органы областей, городов Астана, Алматы и Шымкент, районов и городов областного значения, управления образования областей, городов республиканского значения и столицы, отделы образования районов и городов областного значения, организации образования

Способы предоставления государственной услуги - Прием заявления и выдача результата оказания государственной услуги осуществляются через: 1) канцелярию услугодателя; 2) веб-портал «электронного правительства» www.egov.kz (далее – портал).

Срок оказания государственной услуги - 1) с момента сдачи документов услугодателю, а также при обращении на портал – 5 (пять) рабочих дней; 2) максимально допустимое время ожидания для сдачи документов у услугодателя – 15 минут; 3) максимально допустимое время обслуживания услугодателем – 30 минут.

Форма оказания - Электронная (частично автоматизированная) \ бумажная/проактивная

Результат оказания государственной услуги - Справка о предоставлении бесплатного и льготного питания в общеобразовательной школе либо мотивированный ответ об отказе в оказании государственной услуги в случаях и по основаниям, предусмотренным пунктом 9 требований к оказанию государственной услуги. На портале результат оказания государственной услуги направляется и хранится в «личном кабинете» услугополучателя.

Размер оплаты, взимаемой с услугополучателя при оказании государственной услуги, и способы ее взимания в случаях, предусмотренных законодательством Республики Казахстан – бесплатно.

График работы услугодателя, Государственной корпорации и объектов информации - 1) услугодателя: с понедельника по пятницу включительно, с 9.00 до 18.30 часов, с перерывом на обед с 13.00 часов до 14.30 часов, кроме выходных и праздничных дней, согласно трудовому законодательству Республики Казахстан. 2) портала: круглосуточно, за исключением технических перерывов в связи с проведением ремонтных работ (при обращении услугополучателя после окончания рабочего времени, в выходные и праздничные дни согласно трудовому законодательству Республики Казахстан, прием заявления и выдача результата оказания государственной услуги осуществляется следующим рабочим днем). Адреса мест оказания государственной услуги размещены на: 1) интернет-ресурсе Министерства просвещения Республики Казахстан: www.edu.gov.kz; 2) портале: www.egov.kz.

Перечень документов и сведений, истребуемых у услугополучателя для оказания государственной услуги – к услугодателю: 1) заявление; 2) документ, удостоверяющий личность либо электронный документ из сервиса цифровых документов (требуется для идентификации личности); 3) свидетельство о рождении ребенка (детей) в

электронной форме или его копия на бумажном носителе, при отсутствии сведений в информационной системе «Регистрационный пункт ЗАГС» (далее – ИС ЗАГС) либо родившегося за пределами Республики Казахстан; 4) копия свидетельства о заключении или расторжении брака (при отсутствии сведений в ИС ЗАГС); 5) копия документа, подтверждающего статус: для детей из семей, имеющих право на получение государственной адресной социальной помощи - справка, подтверждающая принадлежность услугополучателя (семьи) к получателям государственной адресной социальной помощи, предоставляемая местными исполнительными органами; для детей из семей, не получающих государственную адресную социальную помощь, в которых среднедушевой доход ниже величины прожиточного минимума - документы о полученных доходах (справка о заработной плате работающего родителя или лиц их заменяющих, о доходах от предпринимательской и других видов деятельности, о доходах в виде алиментов на детей и других иждивенцев); для детей - сирот и детей, оставшихся без попечения родителей, проживающих в семьях - решение уполномоченного органа об утверждении опеки (попечительства), патронатного воспитания для детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей, воспитывающихся в семьях; для детей из семей, требующих экстренной помощи в результате чрезвычайных ситуаций и иных категории обучающихся и воспитанников, определяемых коллегиальным органом управления организации образования - решение коллегиального органа на основании обследования материально-бытового положения семьи. Документы представляются в подлинниках для сверки, после чего подлинники возвращаются услугополучателю. на портал: 1) заявление в форме электронного документа, подписанное ЭЦП услугополучателя или удостоверенное одноразовым паролем, при регистрации и подключения абонентского номера услугополучателя, предоставленного оператором сотовой связи, к учетной записи портала; 2) электронная копия свидетельства о рождении ребенка, при отсутствии сведений в ИС ЗАГС либо родившегося за пределами Республики Казахстан; 3) электронная копия свидетельства о заключении или расторжении брака (при отсутствии сведений в ИС ЗАГС); 4) электронная копия документа, подтверждающего статус: для детей из семей, имеющих право на получение государственной адресной социальной помощи - справка, подтверждающая принадлежность услугополучателя (семьи) к получателям государственной адресной социальной помощи, предоставляемая местными исполнительными органами; для детей из семей, не получающих государственную адресную социальную помощь, в которых среднедушевой доход ниже величины прожиточного минимума - документы о полученных доходах (справка о заработной плате работающего родителя или лиц их заменяющих, о доходах от предпринимательской и других видов деятельности, о доходах в виде

алиментов на детей и других иждивенцев); для детей - сирот и детей, оставшихся без попечения родителей, проживающих в семьях - решение уполномоченного органа об утверждении опеки (попечительства), патронатного воспитания для детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей, воспитывающихся в семьях; для детей из семей, требующих экстренной помощи в результате чрезвычайных ситуаций и иных категории обучающихся и воспитанников, определяемых коллегиальным органом управления организации образования - решение коллегиального органа на основании обследования материально-бытового положения семьи.

Основания для отказа в оказании государственной услуги, установленные законодательством Республики Казахстан - 1) установление недостоверности документов, представленных услугополучателем для получения государственной услуги, и (или) данных (сведений), содержащихся в них; 2) несоответствие услугополучателя и (или) представленных материалов, объектов, данных и сведений, необходимых для оказания государственной услуги, требованиям, установленным постановлением Правительства Республики Казахстан от 25 января 2008 года № 64 «Об утверждении Правил формирования, направления расходов и учета средств, выделяемых на оказание финансовой и материальной помощи обучающимся и воспитанникам государственных учреждений образования из семей, имеющих право на получение государственной адресной социальной помощи, а также из семей, не получающих государственную адресную социальную помощь, в которых среднедушевой доход ниже величины прожиточного минимума, и детям - сиротам, детям, оставшимся без попечения родителей, проживающим в семьях, детям из семей, требующих экстренной помощи в результате чрезвычайных ситуаций, и иным категориям обучающихся и воспитанников»; 3) отсутствие согласия услугополучателя, предоставляемого в соответствии со статьей 8 Закона Республики Казахстан «О персональных данных и их защите», на доступ к персональным данным ограниченного доступа, которые требуются для оказания государственной услуги.

Иные требования с учетом особенностей оказания государственной услуги, в том числе оказываемой в электронной форме - Усергополучатель имеет возможность получения государственной услуги в электронной форме через портал при условии наличия ЭЦП. Информацию о порядке и статусе оказания государственной услуги услугополучатель получает посредством Единого контакт-центра: 1414, 8 800 080 7777. Сервис цифровых документов доступен для пользователей, авторизованных в мобильном приложении. Для использования цифрового документа необходимо пройти авторизацию в мобильном приложении с использованием электронно-цифровой подписи или одноразового пароля, далее перейти в раздел «Цифровые документы» и выбрать необходимый документ.

Э. КОВАЛЕВА, методист отдела образования Буландынского района.

Ақмола облысында қайтарылған активтер есебінен 12 млрд теңгеге Kokshe Arena көпфункционалды спорт кешені салынды

Мемлекет басшысының 2025 жылғы наурызда Ұлттық құрылтайдың IV отырысында берген тапсырмасын орындау аясында Көкшетауда Kokshe Arena заманауи көпфункционалды спорт кешенінің ашылуы өтті. Нысан Арнаулы мемлекеттік қор қаражаты есебінен тұрғызылды. Бұл мақсатқа Үкімет 12,6 млрд теңге бөлді.

Ғимараттың сыйымдылығы шамамен 1 мың адамды құрайды. Кешенде заманауи мультимедиялық жүйелері бар 650 орындық көрермен залы, өрмелеу алаңы мен өрт-қолданбалы спорт түрлеріне арналған мұнарасы бар әмбебап спорт залы қарастырылған. Бокс, күрес, ауыр атлетика және кроссфит залдары сертифицирталған олимпиадалық стандарттағы құралдармен жабдықталған. Халықтың мобильділігі төмен топтары үшін де барлық жағдай жасалған.

Іргелес аумақта жеңіл атлетика аймағы, ойын спорт түрлері мен лақтыру пәндеріне арналған алаңдар, сондай-ақ демалыс аймақтары жабдықталған.

Салтанатты ашылу рәсіміне Қазақстан Республикасының Бас прокуроры Берік Асылы, туризм және спорт министрі Ербол Мырзабосынов, қаржы министрі Мәди Такиев, Ақмола облысының әкімі Марат Ахметжанов қатысты. Іс-шараның құрметті қонақтары World Boxing халықаралық федерациясының президенті Геннадий Головкин, UFC аясында өнер көрсететін аралас жекпе-жек шебері Шавкат Рахмонов болды.

Айта кету керек, Kokshe Arena – қайтарылған активтер қаражаты есебінен салынған аймақтағы екінші спорттық инфрақұрылым нысаны. Бұған дейін облыста Зеренді ауылында балалар мен жасөспірімдерге арналған спорт мектебі ашылған болатын.

Ақмола облысында Арнаулы мемлекеттік қордың қаражатына барлығы 42 әлеуметтік нысан, оның ішінде 14 денсаулық сақтау мекемесі, 26 сумен жабдықтау нысаны және 2 спорт мекемесінің құрылысы жоспарланған.

Ақмола облысының ішкі саясат басқармасы.

За счет 12 млрд тенге возвращенных активов в Акмолинской области открыт многофункциональный спорткомплекс Kokshe Arena

В рамках исполнения поручения Главы государства, данного на IV заседании Национального курултая в марте 2025 года, в Кокшетау состоялось открытие современного многофункционального спортивного комплекса Kokshe Arena. Объект возведен за счет средств Специального государственного фонда. На эти цели Правительством было выделено 12,6 млрд тенге.

Максимальная вместимость здания составляет около 1 тыс. человек. В комплексе предусмотрены зрительный зал на 650 мест с современными мультимедийными системами, универсальный спортивный зал со скалодромом и башней для пожарно-прикладных видов спорта. Оборудованы залы бокса, борьбы, тяжелой атлетики и кроссфита с сертифицированным инвентарем олимпийского стандарта. Созданы все условия для маломобильных групп населения.

На прилегающей территории обустроены легкоатлетическая зона, площадки для игровых видов спорта и метательных дисциплин, а также зоны отдыха.

В церемонии открытия приняли участие Генеральный прокурор Берік Асылы, министр туризма и спорта Ербол Мырзабосынов, министр финансов Мәди Такиев, аким Акмолинской области Марат Ахметжанов. Почетными гостями мероприятия стали президент международной федерации World Boxing Геннадий Головкин и известный боец смешанных единоборств Шавкат Рахмонов.

Стоит отметить, что Kokshe Arena стала вторым объектом спортивной инфраструктуры в регионе, построенным за счет возвращенных активов. Ранее была открыта ДЮСШ в селе Зеренда.

Всего из средства из Специального государственного фонда в Акмолинской области запланировано строительство 42 социальных объектов, включая 14 учреждений здравоохранения, 26 объектов водоснабжения и 2 спортивных учреждения.

УВБ Акмолинской области.

РЕДАКЦИЯ ПОШТАСЫНАН – ИЗ ПОЧТЫ РЕДАКЦИИ

Мир профессий большой!

2025 год в Казахстане объявлен Годом рабочих профессий, как заявил Президент Касым-Жомарт Токаев. Указ Президента от 25 декабря 2024 года № 744, в котором правительству поручено принять необходимые меры для проведения Года рабочих профессий.

Это решение направлено на реформу системы технического и профессионального образования и повышение престижа рабочих специальностей в обществе.

В этот год проводились различные мероприятия по профориентации с целью повышения статуса и престижа людей труда, а также продвижения в обществе идеи трудолюбия и профессионализма, а также поддержки тех, кто честно трудится.

В библиотеке был проведен познавательный час: «Труд в почёте любой! Мир профессий большой!» для широкого круга читателей.

Мероприятие началось со знакомства с рабочими профессиями. На протяжении всего мероприятия участники отвечали на вопросы. Информационной поддержкой

мероприятия послужило общение с поваром, которая рассказала много интересного о себе и о своей выбранной профессии. В библиотеке была подготовлена книжная выставка: «Все профессии важны!». Библиотекарем проведен обзор литературы. Познавательный час проведен в форме диалога, что позволяет лучше раскрыть поставленную цель воспитывать любовь к профессии. В заключение поделились своими мнениями о выборе рабочих профессий и сделали фото на память.

**В. БУЛЛИХ, библиотекарь
Воробьевской сельской библиотеки.**

Государственная услуга «Выдача дубликатов документов об основном среднем, общем среднем образовании»

Дубликаты аттестата об основном среднем образовании, аттестата об общем среднем образовании и приложения к ним (далее – дубликат) выдаются вместо утраченных или пришедших в негодность документов.

Основанием для выдачи дубликата является: Заявление обучающегося или родителя (законного представителя) несовершеннолетнего ребенка, утратившего или испортившего документ, на имя руководителя организации образования, в котором излагаются обстоятельства.

Свидетельство о рождении или удостоверение личности (паспорт) обучающегося и (или) электронный документ из сервиса цифровых документов (требуется для идентификации личности).

При изменении фамилии (имя, отчество (при его наличии)) и (или) порче документа об образовании прилагается оригинал документа об образовании.

Дубликат выдается на бесплатной основе не позднее 15 рабочего дня со дня подачи заявления.

В случае ликвидации организации образования физические лица обращаются в архив по месту нахождения организации образования. Копии и выписки, выданные государственными

архивами и их филиалами, ведомственными и частными архивами, являются официальными документами, имеющими юридическую силу подлинников.

Дубликаты документов выдаются на бланках образца, действующего на момент принятия решения о выдаче дубликата, и подписываются руководителем организации образования, заместителем по учебной работе.

Государственная услуга «Выдача дубликатов документов об основном среднем, общем среднем образовании» оказывается организациями основного среднего и общего среднего образования (далее – госуслуга).

Прием заявления и выдача результата оказания госуслуги осуществляются через:

Канцелярию организации основного среднего и общего среднего образования.

Некоммерческое акционерное общество «Государственная корпорация «Правительство для граждан».

Веб-портал «электронного правительства» www.egov.kz.

Госуслуга оказывается в электронной и (или) бумажной форме.

**Ш. КАСКЕЕВА, методист
отдела образования.**

Су – өмір бұлағы

Су – ағзаның ішкі ортасының негізгі факторы және сыртқы ортаның факторы да болып табылады. Су жоқ жерде, өмірде болмайды. Суда тірі ағзаға бейімді барлық процесстер болады. Су жетіспеушілігі ағзаның барлық функционалдарын бұзады және өлімге әкеліп соқтырады.

Су – физиологиялық жүйе белсенділігінің жалпы көрсеткіші, фон және орта, ол жерде барлық маңызды процесстер өтеді. Адам ағзасындағы су құрамы 60 % құрайды. Қартаю процесстері жасушаларда су азайғанына байланысты.

Су – сулы-тұзды алмасуға белсенді қатысады. Ағзада су жеткілікті көлемде болса, ас қорыту және дем алу тыныс процесстері жақсы жұмыс жасайды. Судың ағзада бөлініп шығу функциясы да маңызды, ол несеп жүйесі жақсы жұмыс істеу үшін әрекет жасайды.

Ағзаға сумен бірге минералдық заттар келіп түседі. Судың рөлі минерал тұз көзі ретінде танылған. Минерал тұздары суда ион түрінде болады, ағза үшін қолайлы. Су – бұл универсалдық ерітінді. Ол барлық физиологиялық белсенді заттарды ерітеді. Ағза үнемі өкпемен (1 м³ ауада орташа 8-9г су болады) ауа жұтып, бүйрек және тері арқылы суды жоғалтады.

Адам тәулігіне 4 л суға дейін жоғалтады. Егер ағзада су болмаса, ағзада құрғақшылық болады. Судың 10 % жетіспеушілігі жағдайды нашарлатады, ал құрғақшылықтың 20% көбейгені өмірлік функция бұзушылығына және өлімге әкеліп соқтырады. Құрғақшылық

аштықтан көрі ағза үшін өте қауіпті. Тамақсыз адам 1 ай өмір сүре алады, ал суыс 3 тәулікке дейін сүреді.

Суды пайдалану нормасы сумен жабдықтау су сапасы сипатымен, ағза жағдайымен, қоршаған орта сипатымен, температуралық-ылғалды тәртіппен, жұмыс сипатымен анықталады.

Су инфекция сипаты: аяқ астынан аурудың көтерілуі, аурудың жоғары деңгейі сақталуы, эпидемиялық толқынның тез түсуі (патологиялық факторды жойғаннан кейін).

Су арқылы тырысқақ, сүзек ауруы, паратиф, дизентерия, лептоспироз, туляремия (кеміргіштердің ауыз суды ластануы), бруцеллез беріледі. Сальмонеллез инфекциясы да су арқылы берді. Вирустық аурулар – бұл ішек вирустары, энтеровирустар. Олар суға фекалдық көлеммен және басқа да бөлінулермен түседі. Су ортасында мыналарды анықтауға болады: инфекциялық гепатит вирусы, полиомиелит вирусы, аденовирустар, Коксаки вирусы, басендық конъюнктивит вирусы, тұмау вирусы. Әдебиетте жұқпалы суды пайдалану кезінде туберкулезды жұқтырып алу жағдайлары жазылған. Жануарлар паразит аурулары су арқылы беріледі: амебиаз, гельминтоз, лямблиоз.

Сумен жабдықтауды дұрыс ұйымдастыру тек маңызды жалпы санитарлық шара емес және тұрғындар арасында ішек инфекция таралуына қарсы нәтижелі өзіне тән шара болып табылады.

Судың химиялық құрамы инфекциялық емес табиғат ауруды

шақырады. Медициналық білім дамуы судың химиялық (тұзды және микроэлементтік) құрамы ерекшеліктері жөнінде ұсыныстарды, оның биологиялық рөлдерін және тұрғындар денсаулығына зиянды әсерлерді кеңейтті.

Минералдық (макро- және микроэлементтер) тұздар минералдық алмасуға және ағзаның өмір сүру қызметіне қатысты, дененің дамуына және өсуіне, қан айналуына, көбейуіне әсер етеді, ферменттер, гормондар және витамин құрамына кіреді.

Судың қолайсыз химиялық құрамымен байланысты аурулар эндемиялық зобқа айналады. Осы ауру Қазақстан аймағында кең таралған. Сыртқы ортада йод жетіспеушілігі және тұрғындардың әлеуметтік-гигиеналық жағдайлары ауру себептері болып табылады. Йодтың тәулік қажеттілігі 120-125 мкг құрайды. Зоб ауылдық аудандарда таралған. Эндемиялық зобқа қатысты теңдестірілген тамақ, йодталған тұз, мыс, марганец, кобальт, рациондағы тұз негізгі профилактикалық шара болып табылады.

Судың жоғары тұздық құрамы органолептикалық қасиеттерде білінеді, «су тәбеті» азаяды және су ішкісі келмейді.

Сондықтан, тұрғындардың сапалы ауыз сумен қамтамасыз ету қажеттілігі белгілі. Сапалы ауыз су миллиондаған адамдардың денсаулығын сақтап қалады.

**И. ЗУБОВА, «НЦЭ» ШЖҚ
РМҚ Бұланды бөлімінің
зертхана қызметкері.**

Набор на контрактную службу

Объединенный отдел по делам обороны Буландынского района и района Биржан Сал проводит набор на воинскую службу по контракту в ВС РК:

Требования, предъявляемые к лицам, поступающим на воинскую службу по контракту: иметь гражданство Республики Казахстан; контракт заключается с гражданами РК не моложе 19 лет, за исключением курсантов, и не старше возраста на пять лет младше придельного возраста состояния на воинской службе в зависимости от воинского звания, установленного настоящим Законом РК «О воинской службе и статусе военнослужащих» № 561 от 16.02.2012 года; отслужившие срочную воинскую службу, либо прошедшие обучение на военной кафедре высшего учебного заведения или военную подготовку в специализированных организациях Министерства обороны по подготовке военно-обученного резерва; контракт о прохождении воинской службы может заключаться, как с мужчинами, так и с женщинами на 3;5;10 лет с правом продления срока контракта до достижения придельного возраста.

Военнослужащие по контракту Вооруженных Сил Республики Казахстана имеют достойную заработную плату, социальный пакет. Офицеры, сержанты и рядовые, получают денежную компенсацию за аренду жилья. В условиях контракта содержится право гражданина на соблюдение его прав и прав членов его семьи, включая получение льгот, бесплатном медицинском обеспечении и другим социальным гарантиям в соответствии с Законом Республики Казахстан.

Проводится набор на воинскую службу по контракту сержантского и рядового составов в воинские части регионального командования «Астана» расположенные в городах: Караганда в/ч 46298, 85510, 31775, г.Приозерск в/ч 06705, 18405, пгт.Спасск в/ч3635,г.Абай в/ч 35835,г.Костанай в/ч 99260.

Проводится отбор по контракту офицеров запаса медицинского состава для комплектования вакантных должностей в воинскую часть 55209 г.Акколь и вакантных должностей рядового состава в воинскую часть 75488 г.Ақтау, Карагандинскую область г.Сарань в/ч 44803

Желающие служить на контрактной основе могут обратиться по адресу: Объединенный отдел по делам обороны Буландынского района и района Биржан Сал, г.Макинск, ул.Сейфуллина 3, кабинеты № 7, 8; тел: 2-34-33, где можно получить более подробную информацию. При себе нужно иметь: удостоверение личности, военный билет.

**А. МУХАНЖАНОВ, начальник Объединенного отдела по делам
обороны Буландынского района и района Биржан Сал.**

Влияние электромагнитных полей на организм человека

Внедрение компьютерных технологий обработки информации способствовало совершенствованию организации и эффективности управленческого труда.

Вместе с тем, являясь источником целого ряда неблагоприятных физических факторов воздействия на состояние и здоровье пользователей, компьютерная техника при неправильной эксплуатации и расстановке ее, особенно в непригодных для этого помещениях, принципиально меняет условия и характер труда специалистов различного профиля не в лучшую сторону.

К числу факторов, ухудшающих состояние здоровье человека, следует отнести электромагнитное и электростатическое поля. На состояние пользователей оказывают влияние и

расположения экрана монитора (дисплея), которые ведут, в частности, к изменению контрастности изображения в условиях интенсивной засветки, появлению зеркальных бликов от передней поверхности экрана монитора и т.д. Немаловажную роль играет и состояние освещенности на рабочем месте, параметры мебели и характеристики помещения, где расположена компьютерная техника.

Электростатическое поле, помимо собственно биофизического воздействия на человека, обуславливает накопление в пространстве между поль-

зователем и экраном пыли, которая затем с вдыхаемым воздухом попадает в организм и может вызвать бронхолегочные заболевания и аллергические реакции. Кроме того, пыль оседает

на клавиатуре ПЭВМ и, проникая затем в поры пальцев, может провоцировать заболевания кожи рук. В результате длительного пребывания в зоне действия электромагнитных полей наступают преждевременная утомляемость, сонливость или нарушение сна, появляются частые головные боли, наступает расстройство нервной системы и др.

Контроль ЭМП проводится при приеме в эксплуатацию новых электроустановок, при вводе нового технологического процесса, вводе в эксплуатацию новых объектов.

На сегодняшний день практически в каждом доме имеется ПК. Все школы города и района компьютеризированы. Старая техника периодически заменяется на современную, более безопасную.

Государственными органами санитарно-эпидемиологического надзора района осуществляется инструментальный контроль в установленном законом порядке.

**Б. УАХИТОВА, лаборант
Буландынского районного
отделения филиала РГП на
ПХВ «НЦЭ» КСЭК МЗ РК по
Акмолинской области.**

БІЛГЕНГЕ - МАРЖАН – ЭТО ВАЖНО ЗНАТЬ

Тұтынушылардың негізгі құқықтары

(«Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңының 7-бабы негізінде)

Тұтынушылардың құқықтарын қорғау – азаматтар мен кәсіпкерлер арасындағы әділ, қауіпсіз және ашық қатынастарды қамтамасыз етуге бағытталған мемлекеттік саясаттың маңызды бағыты болып табылады.

Қазақстан Республикасының «Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы» Заңының 7-бабына сәйкес, тауар сатып алатын, жұмыс орындауға немесе қызмет көрсетуге тапсырыс беретін әрбір азамат өзінің құқықтары мен заңды мүдделерін қорғауға мүмкіндік беретін кең ауқымды құқықтарға ие.

Шарттарды еркін жасасу құқығы

Тұтынушы тауарды, жұмысты немесе қызметті кімнен және қандай шарттармен алатынын өз бетінше шешеді. Оны сатып алуға немесе шарт жасасуға ешкім мәжбүрлей алмайды.

Тұтынушылардың құқықтарын қорғау саласында білім алу және құқықтық сауаттылығын арттыру құқығы

Мемлекет тұтынушыларға өз құқықтарын қорғау жолдары туралы ақпарат алуға және құқықтық мәдениетін арттыруға мүмкіндік береді.

Тауар (жұмыс, қызмет) және сатушы (өндіруші, орындаушы) туралы ақпарат алу құқығы

Тұтынушы тауардың қасиеттері, бағасы, жарамдылық мерзімі, пайдалану ережелері туралы, сондай-ақ сатушының атауы мен мекенжайы туралы толық әрі шынайы ақпарат алуға құқылы.

Қауіпсіз тауар (жұмыс, қызмет) алу құқығы

Тауарлар, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтер тұтынушының өмірі мен денсаулығына, мүлкіне және қоршаған ортаға қауіп төндірмеуі тиіс.

Тауарды еркін таңдау құқығы

Тұтынушы өз қалауы мен қажеттілігіне сай тауарды немесе қызметті еркін таңдауға құқылы.

Тиісті сападағы тауар (жұмыс, қызмет) алу құқығы

Сатушы (өндіруші, орындаушы) тауардың, жұмыстың немесе қызметтің сапасын шартта,

стандарттарда және нормативтік талаптарда белгіленген деңгейде қамтамасыз етуге міндетті.

Тиісті және тиісті емес сападағы тауарды айырбастау немесе қайтару құқығы

Тұтынушы белгіленген тәртіпке сәйкес сапалы да, сапасыз да тауарды айырбастауға немесе қайтаруға құқылы.

Зиян мен шығынның орнын толтыру құқығы
Егер тауардың (жұмыстың, қызметтің) кемшіліктерінен тұтынушының өміріне, денсаулығына немесе мүлкіне зиян келсе, ол келтірілген шығынды толық көлемде өтеуді талап етуге құқылы.

Сатып алу фактісін растайтын құжат алу құқығы

Сатушы тұтынушыға сатып алу фактісін растайтын құжатты (чек, түбіртек немесе шарт) беруге міндетті.

Ойындар мен акциялар ұйымдастырушыларына талап қою құқығы

Егер тауар немесе қызмет ұтыс түрінде берілсе, тұтынушы оның сапасына қатысты талаптарды ойын ұйымдастырушысына қоюға құқылы.

Тұтынушылардың қоғамдық бірлестіктерін құру құқығы

Тұтынушылар өз құқықтары мен заңды мүдделерін бірлесіп қорғау мақсатында қоғамдық бірлестіктер құра алады.

Моральдық зиянның орнын толтыру құқығы

Егер тұтынушының жеке мүлкі емес құқықтары бұзылса, ол моральдық зиянды өтеуді талап ете алады.

Құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау құқығы

Тұтынушы өз құқықтарын жеке өзі немесе уәкілетті мемлекеттік органдар мен қоғамдық бірлестіктердің көмегімен қорғай алады.

Заңдарда көзделген өзге де құқықтар

Тұтынушы Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында көзделген басқа құқықтарды да иеленеді.

Ақмола облысы бойынша Сауда және тұтынушылардың құқықтарын қорғау департаментіне.

Основные права потребителей

(На основании статьи 7 Закона Республики Казахстан «О защите прав потребителей»)

Защита прав потребителей является одним из ключевых направлений государственной политики, направленной на обеспечение справедливых, безопасных и прозрачных отношений между гражданами и субъектами предпринимательства.

Согласно статье 7 Закона Республики Казахстан «О защите прав потребителей», каждый гражданин, приобретающий товары, заказывающий работы или пользующийся услугами, обладает широким кругом прав, обеспечивающих защиту его интересов в сфере потребления.

Право на свободное заключение договоров

Потребитель сам решает, с кем и на каких условиях заключать договор на приобретение товаров, выполнение работ или оказание услуг. Никто не вправе принуждать его к покупке или заказу.

Право на просвещение и повышение правовой грамотности

Государство гарантирует возможность получения информации о способах защиты прав потребителей и повышении их правовой культуры.

Право на получение информации о товаре и продавце

Потребитель должен быть полностью информирован о свойствах, цене, сроке годности, правилах использования товара, а также о наименовании, адресе и контактах продавца (изготовителя, исполнителя).

Право на безопасность товара (работы, услуги)

Продукция, работы и услуги должны быть безопасны для жизни, здоровья и имущества потребителя, а также для окружающей среды.

Право на свободный выбор товара

Потребитель имеет право самостоятельно выбирать товар или услугу, исходя из собственных предпочтений и потребностей.

Право на надлежащее качество

Продавец (изготовитель, исполнитель) обязан

обеспечивать качество товара (работы, услуги) в соответствии с договором, стандартами и нормативными требованиями.

Право на обмен и возврат товара

Потребитель может обменять или вернуть товар как ненадлежащего, так и надлежащего качества в порядке, установленном законодательством.

Право на возмещение убытков и вреда

В случае причинения ущерба жизни, здоровью или имуществу вследствие недостатков товара (работы, услуги) потребитель имеет право на полное возмещение убытков.

Право на получение подтверждающих документов

Продавец обязан выдать документ, подтверждающий факт покупки — чек, квитанцию или договор, оформленный в установленном порядке.

Право на защиту при участии в играх и акциях

Если товар или услуга получены в виде выигрыша, потребитель также имеет право предъявлять претензии по их качеству к организатору акции.

Право на объединение в общественные организации

Потребители вправе создавать объединения для совместной защиты своих прав и интересов.

Право на возмещение морального вреда

Если нарушены личные неимущественные права потребителя, он имеет право на компенсацию морального вреда.

Право на защиту прав и законных интересов

Потребитель может защищать свои права как самостоятельно, так и с помощью государственных органов или общественных объединений.

Иные права, предусмотренные законодательством

Потребитель также пользуется другими правами, установленными законами Республики Казахстан.

В Департамент торговли и защиты прав потребителей по Ақмолинской области.

«Жер учаскесін жеке меншікке ақысын бірден төлеп не бөліп төлеуге сату» мемлекеттік қызметін көрсету қағидалары

Мемлекеттік қызмет көрсету тәртібі

Мемлекеттік қызметті облыстардың, Астана, Алматы және Шымкент қалаларының, аудандардың және облыстық маңызы бар қалалардың, аудандық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органдары, кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдері (бұдан әрі – көрсетілетін қызметті беруші) жеке және заңды тұлғаларға (бұдан әрі – көрсетілетін қызметті алушы) көрсетеді.

Мемлекеттік қызметті қағаз түрінде көрсету кезінде өтініштер мен құжаттарды қабылдау күні мемлекеттік қызметті көрсету мерзіміне кірмейді.

Көрсетілетін қызметті алушы Тізбеге сәйкес құжаттардың толық топтамасын ұсынбаған және (немесе) қолданылу мерзімі өткен құжаттарды ұсынған жағдайларда көрсетілетін қызметті беруші өтінішті қабылдаудан бас тартады.

Жеке басты куәландыратын құжат туралы, заңды тұлғаны тіркеу (қайта тіркеу) туралы, дара кәсіпкерді тіркеу туралы не дара кәсіпкер ретінде қызметінің басталғаны туралы, жылжымайтын мүлікке меншік құқығын растайтын, жер учаскесіне құқық белгілейтін және сәйкестендіру құжаттары туралы, мемлекеттік қызмет көрсеткені үшін ақы төлеу туралы мәліметтерді көрсетілетін қызметті беруші тиісті мемлекеттік ақпараттық жүйелерден талап етеді.

Көрсетілетін қызметті берушілер порталда тіркелген пайдаланушының ұялы байланысының абоненттік нөмірі арқылы бір реттік құпиясөзді беру арқылы немесе портал хабарламасына жауап ретінде қысқа мәтіндік хабарлама жіберу арқылы ұсынылған құжат иесінің келісімі болған жағдайда, іске асырылған интеграция арқылы цифрлық құжаттар сервисінен цифрлық құжаттарды алады.

Ақпараттық жүйелерде қамтылған дербес деректер мен заңмен қорғалатын құпияны құрайтын мәліметтерді өңдеуді көрсетілетін қызметті беруші көрсетілетін қызметті алушының келісімімен порталда тіркеу барысында жүзеге асырады.

Көрсетілетін қызметті алушының жеке кабинетіне мемлекеттік қызмет көрсетуге өтініштің қабылданғаны туралы мәртебе және мемлекеттік қызмет көрсету күні мен уақыты көрсетілген хабарлама жіберіледі.

Көрсетілетін қызметті алушы жұмыс

уақыты аяқталғаннан кейін, Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес демалыс және мереке күндері жүгінген кезде құжаттарды қабылдау және мемлекеттік қызмет көрсету нәтижесін беру келесі жұмыс күні жүзеге асырылады.

6. Көрсетілетін қызметті берушіге жүгінген кезде:

1) көрсетілетін қызметті берушінің кеңсе жұмыскері құжаттарды қабылдау күні 15 (он бес) минут ішінде Тізбеде көрсетілген құжаттарды қабылдауды және тіркеуді жүзеге асырады.

2) көрсетілетін қызметті берушінің басшысы құжаттардың мазмұнымен танысады, бұрыштама қояды және оларды құжаттар келіп түскен күні уәкілетті органның басшысына орындау үшін жібереді;

3) уәкілетті органның басшысы құжаттарды қарайды және 1 (бір) сағат ішінде жауапты орындаушыны айқындайды;

4) уәкілетті органның жауапты орындаушысы құжаттарды тіркеген сәттен бастап 2 (екі) жұмыс күні ішінде:

көрсетілетін қызметті алушы мемлекеттік қызметті алу үшін ұсынған құжаттардың және (немесе) олардағы деректердің (мәліметтердің) дұрыстығын тексереді;

кадастрлық құжаттама бойынша жер учаскесін сәйкестендіреді;

мемлекеттік қызметті көрсетуден бас тарту үшін негіздер болмаған кезде уәкілетті органның жауапты орындаушысы жер учаскесіне жеке меншік құқығын беру туралы шешімнің жобасын дайындайды және оны уәкілетті органның басшысына жібереді;

5) уәкілетті органның басшысы 1 (бір) жұмыс күні ішінде жер учаскесіне жеке меншік құқығын беру туралы шешімнің жобасын келіседі және көрсетілетін қызметті берушінің басшысына қол қоюға жібереді;

6) көрсетілетін қызметті берушінің басшысы 1 (бір) жұмыс күні ішінде жер учаскесіне жеке меншік құқығын беру туралы шешімді тексереді және қол қояды;

7) көрсетілетін қызметті берушінің кеңсе жұмыскері 15 (он бес) минут ішінде жер учаскесіне жеке меншік құқығын беру туралы шешімді тіркеуді жүргізеді.

7. Портал арқылы жүгінген кезде:

1) көрсетілетін қызметті берушінің кеңсе жұмыскері құжаттарды қабылдаған күні 15 (он бес) минут ішінде Тізбеде көрсетілген

құжаттарды қабылдауды және тіркеуді жүзеге асырады.

Көрсетілетін қызметті алушы Тізбеге сәйкес құжаттардың толық топтамасын ұсынбаған және (немесе) қолданылу мерзімі өткен құжаттарды ұсынған жағдайларда көрсетілетін қызметті берушінің кеңсе жұмыскері өтінішті қабылдаудан бас тартады.

2) көрсетілетін қызметті берушінің басшысы құжаттардың мазмұнымен танысады, бұрыштама қояды және оларды орындау үшін құжаттар келіп түскен күні уәкілетті органның басшысына жібереді;

3) уәкілетті органның басшысы құжаттарды қарайды және 1 (бір) сағат ішінде жауапты орындаушыны айқындайды;

4) уәкілетті органның жауапты орындаушысы құжаттарды тіркеген сәттен бастап 2 (екі) жұмыс күні ішінде:

мемлекеттік қызметті алу үшін көрсетілетін қызметті алушы ұсынған құжаттардың және (немесе) олардағы деректердің (мәліметтердің) дұрыстығын тексереді;

кадастрлық құжаттама бойынша жер учаскесін сәйкестендіреді;

мемлекеттік қызметті көрсетуден бас тарту үшін негіздер болмаған кезде уәкілетті органның жауапты орындаушысы жер учаскесіне жеке меншік құқығын беру туралы шешімнің жобасын дайындайды және оны уәкілетті органның басшысына жібереді;

5) уәкілетті органның басшысы 1 (бір) жұмыс күні ішінде жер учаскесіне жеке меншік құқығын беру туралы шешімнің жобасын келіседі және көрсетілетін қызметті берушінің басшысына қол қоюға жібереді;

6) көрсетілетін қызметті берушінің басшысы 1 (бір) жұмыс күні ішінде жер учаскесіне жеке меншік құқығын беру туралы шешімді тексереді және қол қояды;

7) көрсетілетін қызметті берушінің кеңсе жұмыскері 15 (он бес) минут ішінде жер учаскесіне жеке меншік құқығын беру туралы шешімді тіркеуді жүргізеді және оны портал арқылы көрсетілетін қызметті берушінің уәкілетті адамының ЭЦҚ-сы қойылған электрондық құжат түрінде көрсетілетін қызметті алушының жеке кабинетіне жібереді.

«Бұланды ауданының Карамышевқа ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ.

Туляремия дегеніміз не?

Туляремия – өткір бактериалды инфекция, фебриль синдромы, арнайы лимфаденит және полиморфтық көріністер, кіру қақпасының арқасында. Инфекция әдісіне байланысты, бубоникалық, Бубоникалық жара, еуебубоніс, ангина-бубоникалық, өкпе, туляремияның жалпы және жалпыланған түрлері. Туляремия фокустары солтүстік жарты шарда көптеген елдерде кездеседі; Ресейде олар негізінен еуропалық бөлігінде және Батыс Сібірде орналасқан. Обадан басқа, тырысқақ, күйдіргі және басқа инфекциялар, туляремия ерекше қауіпті инфекция ретінде жіктеледі.

Туляремияның клиникалық жіктелуі инфекцияның орналасуына негізделген (бубоникалық, Бубоникалық жара, еуебубоніс, ангио-бубоникалық, іштің және жалпыланған туляремияны), ұзақтығы (өткір, ұзаққа созылатын және қайталанатын) және ауырлық дәрежесі (оңай, орташа және ауыр).

Жабайы кеміргіштер инфекцияның резервуары және оның көзі болып табылады, құстар, кейбір сүтқоректілер (қоян тәрізді, иттер, қой және т.б.) Жұқпаның таралуына ең үлкен үлес — кеміргіштер (вол, москат және басқалар.). Ауру адам жұқпалы емес. Трансмиссиясы ең таралған. Микробты шелектің немесе қан соратын жәндіктің көмегімен жұқтырады. Туляремия жануарларды Ixodes шиясы бар кенелермен жұқтыруымен сипатталады. Адам ауру жануарлармен байланысып, инфекцияға ұшырайды (терлеу, кеміргіштерді жинау) немесе тамақ пен суды ішу арқылы, жануарлармен жұқтырған.

Тыныс алу жолдары бактериялардан немесе бактериялармен ластанған сабаннан шаңды басу жолымен жүзеге асырылады, ауыл шаруашылығы өндірісінде (өсімдік шикізатын өңдеу, ет өңдеу зауыттары, мал союға және т.б.). Пулогеннің табиғи көзінен тыс туляремия инфекциясының ықтималдығы төмен болғанына қарамастан, тамақ өнімдерімен және эпидемиологиялық қолайсыз аймақтардан әкелінетін шикізатпен байланысқан кезде ауырып қалуға болады. Туляремияға адамның сезімталдығы өте жоғары, ауру 100-ге жуық дамиды % жұқтырған.

Туляремияның алдын алу

Туляремияның алдын алу үшін тарту көздерін дезинфекциялау шаралары қарастырылған, тыйым салу. Алдын алу іс-шараларында бұл патогендіктің эндемиялық аудандарында азық-түлік және ауыл шаруашылығы кәсіпорының санитарлық-гигиеналық жағдайы маңызды, дератизация және дезинсекция.

Жабайы аңдарды аң аулау кезінде инфекциядан жеке қорғау қажет (терлеу, ұрықтандыру), дезинфекциялау (жараланған кеміргіштерді жинағанда). Қолды қолғаппен қорғаңыз, Жануарлармен байланыста болғаннан кейін мұқият зарарсыздандыру керек. Алиментарлы тасымалдау жолын басу ретінде, арнайы емделмей сенімді су көзінен ауыз суды болдырмау жөн.

Туляремияның ерекше алдын алу эндемикалық аудандарда тұрғындарды туляремияға қарсы вакцинамен вакцинациялау болып табылады. Иммунитет 5 немесе одан көп жасалады (жетіге дейін) жыл. 5 жылдан кейін ревакцинация. Төтенше жағдайлардың алдын алу (инфекцияның ықтималдығы жоғары) Ішкі антибиотиктер арқылы. Науқас туляремиямен анықталған кезде ғана бұл заттар зарарсыздандырылады, жануарлармен немесе ластанған шикізатпен байланыста қолданы.

С. КАЖМУРАТОВА, ҚР ДСМ «Ұлттық сараптама орталығы» ШЖҚ РМК Ақмола облысы бойынша филиалының Бұланды аудандық бөлімшесі Бактериологиялық және паразитологиялық зертханасының маманы.

АҚПАРАТТЫҚ БЕТ – ИНФОРМАЦИОННАЯ СТРАНИЦА

Мемлекет тұрғын үй көмегін беру ережелерін жаңартты: енді бәрі ашық және онлайн қолжетімді

Тұрғын үй көмегі – бұл Қазақстандағы аз қамтылған азаматтармен отбасыларға арналған мемлекеттік төлем. Оның негізгі мақсаты – мемлекеттік тұрғын үй қорынан алынған тұрғын үй, коммуналдық қызметтер және тұрғын үйді жалға алу шығындарының бір бөлігін өтеу.

Мемлекет әлеуметтік осал азаматтарды қолдайды және цифрландыру арқылы процестің ашықтығын қамтамасыз етеді.

Өтініш беру процесі барынша жеңілдетілген және қолжетімді: порталда электрондық өтініш беру мүмкіндігі көзделген egov.kz. Бұл ретте өтініш беруші мен оның отбасы туралы түйінді мәліметтер (жылжымайтын мүліктің болуы, тұрақты тіркеу, кірістер, банк шоты) мемлекеттік органдарға сұрау салу арқылы тексеріледі. Кірістер туралы мәліметтер ақпараттық жүйелер арқылы тексеріледі.

Өтінімді тіркеу үшін отбасының көмелетке толған мүшелерінен келісім алу қажет. «Әлеуметтік көмек» ААЖ-де белгіленген лимиттерді ескере отырып, нормативтік есеп жасалады, бұл шешім қабылдау процесін жылдам және ыңғайлы етеді.

Өтінімді тіркеу үшін отбасының көмелетке толған мүшелерінен келісім алу қажет. «Әлеуметтік көмек» ААЖ-де белгіленген лимиттерді ескере отырып, нормативтік есеп жасалады, бұл шешім қабылдау процесін жылдам және ыңғайлы етеді.

2026 жылы тұрғын үй көмегін қалай алуға болады: кезең-кезеңімен талдау

Тұрғын үй көмегі аз қамтылған азаматтарға және табысы төмен отбасыларға беріледі, ал тұрғын үйге, коммуналдық қызметтерге және тұрғын үйді жалға алуға арналған шығыстар (егер ол мемлекеттік тұрғын үй қорынан алынса) өңірде белгіленген шекті мөлшерден асып кетсе, онда бұл көмек беріледі.

Тұрғын үй көмегін өзінің жалғыз

тұрғын үйінде тұратын немесе мемлекеттік тұрғын үй қорынан жалға алған азаматтар ала алады.

Кім аз қамтылған деп есептеледі? Бір тұрғын үйде тұратын және отбасының барлық табысына шаққандағы тұрғын үйге, коммуналдық қызметтерге немесе (мемлекеттік қордан жалға алған жағдайда) баспананы жалдауға жұмсайтын нақты шығындары, мәслихаттың белгілеген шекті деңгейден яғни 5% асып кететін отбасылар аз қамтамасыз етілген деп есептеледі.

Көмек алудың негізгі шарттары:

1. Тіркеу және тұру: көмек тек тұрақты тіркелген және нақты тұрған жері бойынша ғана көрсетіледі.

2. Жалғыз тұрғын үй: көмек тек бір тұрғын үй-жайға беріледі. Азаматтар өздерінің жалғыз тұрғын үйінде тұруы немесе оны мемлекеттік тұрғын үй қорынан жалға алуы тиіс.

3. Табыстарды есепке алу: Отбасының табысы өтініш берген тоқсанның алдындағы тоқсан бойынша есептеледі. Кірістің барлық түрі есепке алынады: жалақы, жәрдемақы, алимент, бизнестен түсетін кіріс, жалға алу, бағалы қағаздар, сыйға тарту және т.б. Тұрғын үй көмегін көрсету қағидаларында көрсетілгендерді қоспағанда (Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрінің 2023 жылғы 8 желтоқсандағы № 117 бұйрығы).

4. Тағайындау кезеңі: Тұрғын үй көмегі бір тоқсанға (3 айға) беріледі. Осы мерзім аяқталған соң қайтадан өтініш беріп, табыс пен шығынды растап отыру қажет. Мемлекеттік қызметті қайта алу мүмкіндігі қарастырылған.

Коммуналдық қызметтер кімге өтеледі? Жаңа нормалар және тағайындау тәртібі

Тұрғын үй көмегі аз қамтамасыз етілген азаматтарға келесі шығындардың бір бөлігін өтеуге арналған:

- коммуналдық қызметтер: су, жарық, жылу, газ;

- күрделі жөндеу;

- байланыс қызметтері (мысалы, телефон үшін абоненттік төлем);

- мемлекеттік тұрғын үй қорынан алынған тұрғын үй үшін жалдау ақысы.

Нені білу маңызды:

- көмек тек бір тұрғын үй-жайға ғана көрсетіледі;

- көмек жеке тұлғадан жалға алынған үйдің төлемдеріне қатысты емес;

- көмек коммуналдық қызметтерді нормативтен тыс тұтынуды жаппайды

- көмек тұрғын үй алаңының белгіленген нормаларынан асатын тұтынуды жаппайды;

- табысты жасырған жағдайда көмек тоқтатылып, қайтарылуы талап етілуі мүмкін.

Енді тұрғын үй көмегі қалай есептеледі: бірыңғай лимиттер және бір адамға 18 шаршы метр

Тұрғын үй көмегі отбасының нақты шығындарын өңірде белгіленген рұқсат етілген шығын үлесімен салыстыру арқылы есептеледі.

Есептеу формуласы:

Тұрғын үй көмегі = Отбасының нақты шығындары (коммуналдық төлемдер,

тұрғын үй, күрделі жөндеу, жалдау ақысы және т.б.) – Рұқсат етілген шығын деңгейі.

Рұқсат етілген шығын деңгейі – бұл отбасының жиынтық табысынан пайыз түрінде есептелетін шек. Егер тұрғын үйге кеткен шығындар осы пайыздан асып кетсе, мемлекет артық бөлігін өтейді.

Бұл пайыз мөлшерін жергілікті мәслихат белгілейді. Ол отбасының жиынтық табысынан 5% дейін.

Рұқсат етілетін үлес мөлшерін мәслихаттар белгілейтіндіктен, көмек шарттары мен критерийлері әр аймақта әр түрлі болуы мүмкін.

«Әлеуметтік көмек» ААЖ-де нақты өңірде коммуналдық қызметтерге белгіленген лимиттерді ескере отырып, нормативтік есеп жасау жүргізіледі.

Тұрғын үй көмегі: 15 минутта онлайн өтініш беруге болады

Өтініш беру екі тәсілмен жүзеге асырылуы мүмкін:

1. eGov.kz порталы арқылы (қызмет «Тұрғын үй көмегін тағайындау» деп аталады).

2. Тұрғылықты жері бойынша Халыққа қызмет көрсету орталығында (ХҚКО) жеке өзі.

Егер өтінішті электронды түрде берсеңіз, электрондық цифрлық қолтаңба (ЭЦҚ) қажет болады.

Өтініш беру және қарастыру бойынша нұсқаулық:

Бірінші кезең: Өтініш беру. Іс-қимыл: Азамат тұрғын үй көмегін алуға өтініш береді. Талаптар мен тексерулер: электрондық немесе жеке беру. Өтініш 6 жұмыс күні ішінде қаралады.

Екінші кезең: тексеру. Іс-қимыл: негізгі мәліметтерді тексеру үшін мемлекеттік органдарға сұрау салу жүргізіледі: жылжымайтын мүліктің болуы, тұрақты

тіркеу, отбасы құрамы, банктік шот және мемлекеттік жалға берілетін тұрғын үйдің болуы.

Өтінімді тіркеу үшін мыналар қажет:

1) бірнеше жылжымайтын мүлкінің болуы туралы деректердің болмауы;

2) Отбасындағы көмелет жасына толған мүшелерінің келісімі.

Үшінші кезең: деректерді енгізу. Іс-әрекет: ұсынылған түбіртектерге сәйкес өткен тоқсандағы нақты шығындар енгізіледі. Талаптар мен тексерулер: Тұрғын үй көмегін көрсету ережесіне сәйкес растайтын құжаттарды енгізу қажет.

Төртінші кезең: қарау. Іс-әрекет: жергілікті атқарушы органдар (әкімдіктер) өтінішті және кірістер, жылжымайтын мүлік, шығыстар бойынша нақты барлық мәліметті қабылдайды. «Әлеуметтік көмек» ААЖ-де нормативтік есеп жасалады. Талаптар және тексерулер: Өтініш 6 жұмыс күні ішінде қаралады.

Бесінші кезең: шешім және төлем. Іс-әрекет: Тұрғын үй көмегін тағайындау немесе бас тарту туралы шешім шығарылады. Өтініш берушіге хабарлама жіберіледі. Тізімдер ҚР ҚМ Қазынашылық комитетіне қаражатты өңдеу және аудару үшін жіберіледі.

Тұрғын үй көмегін рәсімдеу үшін мыналар қажет:

- Жеке куәлік;

- Өтініш берер алдындағы тоқсанға отбасының табысын растайтын құжаттар;

- Сол тоқсандағы коммуналдық қызметтерге (жылу, су, жарық және т.б.), тұрғын үйді күтіп-ұстау мен күрделі жөндеуге төленген түбіртектер;

- Байланыс қызметтері үшін (телефон және т.б.) түбіртек немесе келісімшарт;

- Егер баспана мемлекеттік қордан жалға алынған болса – жалға алу шарты және төлем мөлшері көрсетілген құжат;

- Банктік есепшот нөмері (IBAN).

«Бұланды ауданының жұмыс пен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі» ММ.
Фото: zhakpress.kz.

Государство обновило правила жилищной помощи: теперь всё прозрачно и доступно онлайн

Жилищная помощь – это государственная выплата, предназначенная для малообеспеченных граждан и семей в Казахстане. Ее основная цель – компенсация части расходов на жилье, коммунальные услуги и аренду жилья, полученного из государственного жилищного фонда.

Государство стремится поддерживать социально уязвимых граждан и обеспечивает прозрачность процесса через цифровизацию.

Процесс подачи заявления максимально упрощен и доступен: предусмотрена возможность электронной подачи заявки на портале egov.kz. При этом ключевые сведения о заявителе и его семье (наличие недвижимости, постоянная регистрация, доходы, банковский счет) проверяются через запросы в государственные органы. Сведения о доходах проверяются через информационные системы.

Для регистрации заявки необходимо получить согласие от совершеннолетних членов семьи. В АИС «Социальная помощь» создается нормативный расчет с учетом установленных лимитов, что делает процесс принятия решения быстрым и удобным.

Как получить жилищную помощь в 2026 году: полный разбор

Жилищная помощь предоставляется малообеспеченным гражданам и семьям, у которых низкий совокупный доход, а расходы на жилье, коммунальные услуги и аренду жилья (если оно получено из государственного жилищного фонда) превышают установленный в регионе порог.

Жилпомощь могут получить граждане, которые живут в своем единственном жилье, либо арендуют из государствен-

ного жилищного фонда.

Кто считается малообеспеченным? Малообеспеченной считается семья, проживающая в одном жилье, у которой доля предельно допустимых расходов, установленная маслихатом 5% от совокупного дохода семьи, ниже фактических расходов на жилье, коммунальные услуги и аренду жилья (госфонд).

Ключевые условия получения помощи:

1. Регистрация и проживание: помощь предоставляется только по месту постоянной регистрации и фактического проживания.

2. Единственное жилье: помощь дается только на одно жилое помещение. Граждане должны проживать в своем единственном жилье либо арендовать его из государственного жилищного фонда.

3. Учет доходов: Доход семьи считается за квартал, предшествующий кварталу обращения. Учитываются все виды доходов: зарплата, пособия, алименты, доход от бизнеса, аренды, ценных бумаг, дарения и т.п., за исключением указанных в Правилах предоставления жилищной помощи (приказ Министра промышленности и строительства Республики Казахстан от 8 декабря 2023 года № 117).

4. Период назначения: Жилищная помощь назначается на квартал (3 месяца). После этого периода необходимо снова подать заявление и подтвердить доходы и расходы. Предусмотрена возможность повторной подачи на государственную услугу.

Кому компенсируют коммунальные услуги? Новые нормы и порядок назначения

Жилищная помощь компенсирует ма-

лообеспеченным гражданам часть расходов по следующим категориям:

- коммунальные услуги: вода, свет, отопление, газ;

- услуги связи (например, абонентская плата за телефон);

- арендная плата за жилье, полученное из государственного жилищного фонда.

Важно знать, что:

- помощь предоставляется только на одно жилое помещение;

- помощь не распространяется на расходы по аренде жилья у частного лица;

- помощь не покрывает сверхнормативное потребление коммунальных услуг;

- помощь не покрывает потребление, превышающее установленные нормы площади жилья;

- при сокрытии доходов помощь могут отменить и потребовать вернуть.

Как теперь считают жилпомощь: единые лимиты и 18 квадратных метров на человека

Расчет жилищной помощи основан на сравнении фактических расходов семьи с установленным в регионе лимитом допустимой доли расходов.

Формула расчета:

Жилищная помощь = Фактические расходы (за коммунальные платежи, содержание жилья, плата за аренду и т. д.) – Предельно допустимый уровень расходов.

Предельно допустимый уровень расходов представляет собой процент от совокупного дохода семьи, выше которого расходы на жилье могут быть компенсированы.

Размер этого процента устанавливается местным маслихатом 5% от совокупного дохода семьи.

Поскольку размер допустимой доли

устанавливается маслихатами, условия помощи и критерии могут отличаться в разных регионах.

В АИС «Социальная помощь» производится создание нормативного расчета с учетом установленных лимитов на коммунальные услуги в конкретном регионе.

Жилищная помощь: подаём заявление онлайн за 15 минут

Подача заявления может быть осуществлена двумя способами:

1. Через портал eGov.kz (услуга называется «Назначение жилищной помощи»).

2. Лично в Центре обслуживания населения (ЦОН) по месту жительства.

При электронной подаче заявка должна быть подписана электронной цифровой подписью (ЭЦП).

Пошаговая инструкция подачи и рассмотрения

Этап первый: подача. Действие: получатель подает заявление на получение жилпомощи. Требования и проверки: электронная или личная подача. Срок рассмотрения заявления 6 рабочих дней.

Этап второй: проверка. Действие: производятся запросы в госорганы для проверки ключевых сведений: наличие недвижимости, постоянная регистрация, состав семьи, банковский счет и наличие государственного арендного жилья.

Для регистрации заявки необходимы:

1) отсутствие данных о наличии нескольких объектов недвижимости;

2) наличие согласия от совершенно-

летних членов семьи.

Этап третий: внесение данных. Действие: вносятся фактические расходы за предыдущий квартал в соответствии с

предоставленными квитанциями. Требования и проверки: необходимо прикрепить подтверждающие документы, согласно Правилам предоставления жилищной помощи.

Этап четвертый: рассмотрение. Действие: местные исполнительные органы (акиматы) принимают заявление и все сведения по доходам, недвижимости, расходам. В АИС «Социальная помощь» создается нормативный расчет. Требования и проверки: срок рассмотрения заявления – 6 рабочих дней.

Этап пятый: решение и выплата. Действие: выносится решение о назначении либо отказе. Заявителю направляется уведомление. Списки направляются в Комитет Казначейства МФ РК для обработки и перечисления средств. Требования и проверки: выносится решение о назначении либо отказе. Заявителю направляется уведомление. Списки направляются в Комитет Казначейства МФ РК для обработки и перечисления средств.

Для оформления жилищной помощи необходимы:

- удостоверение личности;

- документы, подтверждающие доходы семьи за предыдущий квартал перед обращением;

- счета за коммунальные услуги за предыдущий квартал (отопление, вода, свет, и другие), а также на содержание жилья и капитальный ремонт;

- квитанции или договор на услуги связи (телефон и др.);

- если жилье арендуется из госфонда – документ, подтверждающий аренду, с указанным размером платежа;

- номер банковского счета (IBAN).

ГУ «Отдел занятости и социальных программ Буландынского района».